

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälsa- och
sjukvårdsförvaltningen, Eva Åkesson Enelo och
Anna Ståhl

Sammanträdesdatum
2024-12-11

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10885

Organ
Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Färdplansuppdrag bassängverksamhet

Förslag till beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar

att bassängverksamheten på Universitetssjukhuset Örebro upphör,

att bassängverksamheterna vid Halltorp, Karlahuset samt Lindesbergs lasarett och Karlskoga lasarett fortsätter drivas, samt

att hälsa- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att utreda möjligheten att Regionservice tar över kostnadsansvar för bassängverksamheterna vid Lindesbergs lasarett respektive Karlskoga lasarett.

Sammanfattning

Bassänger finns i dagsläget på flera platser inom Region Örebro läns verksamheter. Patienter inom specialistvård, primärvård och rehabilitering tränar i varmt vatten efter remittering från fysioterapeut eller som en del av inläggande behandling. Som en del av pågående utvecklingsplanarbete inom hälsa- och sjukvårdsförvaltningen har bassängverksamheten utretts i syfte att minska kostnaderna, samt för att utröna olika patientgruppers medicinska behov av träning i bassäng samt huruvida träningen behöver ske genom regiondriven verksamhet. I dagsläget uppgår totalkostnaderna för bassängverksamheten till drygt 15 miljoner kronor per år.

Förstudien föreslår att bassängverksamheten vid USÖ upphör, men att övriga bassängverksamheter fortsätter att drivas. Förslaget innebär att patienter med mindre behov hänvisas till egenvård på kommunala badhus och att patienter med större behov hänvisas till regionens bassänger. De patientföreningar som i dagsläget nyttjar bassängverksamheterna vid USÖ föreslås hänvisas till bassängen i Karlahuset, men bedömningen är att de patientföreningar som idag

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälsa- och
sjukvårdsförvaltningen, Eva Åkesson Enelo och
Anna Ståhl

Sammanträdesdatum
2024-12-11

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10885

tränar på USÖ inte kommer att kunna beredas plats på Karlarhuset med nuvarande träningsfrekvens.

Ärendebeskrivning

Behov, risker och evidens

Som en del av uppdraget tog Camtö fram en HTA-rapport som inte påvisar någon skillnad i behandlingsresultat mellan bassäng- och landbaserad träning bland vuxna patienter som ordinerats fysisk träning. I rapporten konstateras att vid erbjudande om bassängträning bör en rimlig grad av evidens för åtgärdens effekt finnas, vilken ska sammanvägas med kostnaden. Enligt HTA-rapporten saknas sådan evidens. Samtidigt utesluts det inte att vissa patienter med olika diagnoser kan ha särskilt god effekt av bassängträning – men att det utan evidens blir svårt att motivera den högre kostnaden.

Förstudien genomförde en risk- och konsekvensanalys som visade att en stängning av samtliga bassänger skulle innebära att möjligheten till insatser förloras för patienter med större funktionsnedsättningar, där annan träning är svår eller omöjlig att få till med motsvarande effekt. Detta leder nästan säkert till försämrad hälsa, välmående och livskvalitet för dessa patienter. Motsvarande risker finns för ett fåtal primärvårdspatienter och patienter inom specialiserad vård.

Kartläggningen tillsammans med beprövad erfarenhet visar att det är habiliteringens målgrupper som i störst utsträckning har behov av träning i hälso- och sjukvårdens bassänger. Sammanfattningsvis ser förstudien att det finns behov av att fortsätta bedriva bassängträning i regionens regi och att det bör erbjudas patientgrupper med störst behov, som har svårt att tillgodogöra sig annan träning eller bassängträning i kommunala badhus.

Förändring av bassängverksamheten

Förstudien föreslår att bassängverksamheterna vid Lindesbergs lasarett, Karlskoga lasarett, Halltorp och Karla fortsätter vara i drift. Bassängerna på USÖ har ett omgående och omfattande renoveringsbehov, där den beräknade kostnaden uppgår till 40 miljoner kronor. Utifrån medicinska prioriteringar, tillgång till bassängverksamhet på Karlarhuset, Lindesberg och Karlskoga, samt rådande ekonomiska läge föreslås därför att bassängverksamheten på USÖ upphör.

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälso- och
sjukvårdsförvaltningen, Eva Åkesson Enelo och
Anna Ståhl

Sammanträdesdatum
2024-12-11

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10885

Patienter som behandlas på USÖ eller hör till primärvård Örebro-Söder och bedöms ha behov av bassängverksamhet föreslås i första hand hänvisas till bassängverksamheten vid Lindesberg eller Karlskoga lasarett. Patienter med särskilda behov föreslås hänvisas till bassängen i Karlahuset. Det fåtal barn och unga som får bassängträning föreslås hänvisas till bassängverksamheten vid Halltorp. Patienter med lägre prioritering bör hänvisas till kommunala badhus för egenvård.

Patientföreningarnas bassängträning

Förslaget påverkar inte patientföreningarnas nyttjande av bassängverksamheten vid Lindesberg respektive Karlskoga lasarett. De patientföreningar som i dagsläget nyttjar bassängverksamheterna vid USÖ föreslås hänvisas till bassängen i Karlahuset som bedöms ha möjlighet att ta emot ytterligare personer för träning efter klockan 16.00. Bassängen i Karla har en maxkapacitet på 8 personer per timme. Bedömningen är att samtliga patientföreningar som idag tränar på USÖ inte kommer att kunna beredas plats på Karlahuset med nuvarande träningsfrekvens. Antal patientföreningar som kan bli aktuella beror på frågor kring logistik i omklädningsrum och reningskapacitet. Då bassängen i Halltorp är grundare och i stor utsträckning anpassad för barn och unga bedöms den främst vara aktuell för just den målgruppen.

Utreda flytt till Regionservice

Förstudien visar att träning i bassäng är av störst vikt för patienter med större funktionsnedsättningar samt för ett fåtal patienter inom primär- och specialistvård. Personer med större funktionsnedsättningar tränar främst i habiliterings bassänger på Karlahuset och Halltorp. Även om det finns patienter inom primär- och specialistvård med motsvarande behov handlar det om ett fåtal. Den bassängverksamhet som bedrivs på USÖ, Lindesbergs lasarett och Karlskoga lasarett består förvisso av ordinerad behandling, men en stor del av den behandlingen behöver inte ske i hälso- och sjukvårdens regi. Av den anledningen, samt att hälso- och sjukvården har att prioritera utifrån medicinska behov och tilldelad budget, föreslås att den totala driften och kostnadsansvaret för bassängerna i Lindesberg och Karlskoga flyttas till Regionservice och att hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att utreda detta.

Beredning

Beredning för nära vård 2024-08-30

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälso- och
sjukvårdsförvaltningen, Eva Åkesson Enelo och
Anna Ståhl

Sammanträdesdatum
2024-12-11

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10885

Funktionshinderrådet 2024-10-14

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Att stänga bassängverksamheten på USÖ kan ha vissa positiva effekter för miljön. Det kan också innebära ett ökat resande till bassänger i andra delar av länet.

Förslaget innebär att barn- och ungdomshabiliteringens bassäng på Halltorp fortsätter drivas. Det fåtal barn och unga som vårdas på USÖ och som en del av behandlingen får bassängträning på USÖ bedöms kunna få den träningen på Halltorp, vilket innebär en längre förflyttning och resa, även om det sker inom Örebro.

För patienter med större funktionsnedsättningar väntas förslaget inte innebära förändrad tillgänglighet. Förslaget innebär även att patientföreningar även fortsatt bereds träningsmöjligheter inom regiondrivna bassänger. Förslaget innebär även att vissa patienter kan komma att hänvisas till egenvård på kommunala badhus.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagets ekonomiska konsekvenser innebär en besparing i minskad driftskostnad för bassängerna på USÖ samt att en planerad renovering av dessa inte genomförs. Årskostnaden för bassängerna på USÖ är drygt 4,1 miljoner kronor per år. Renoveringskostnaden är beräknad till 40 miljoner kronor.

Om bassängen på Karlarhuset framöver brukas mer än i dagsläget kan det innebära ökad kostnad för provtagning och övrig drift.

Tilläggsuppdraget förväntas resultera i förslag om att kostnadsansvaret för bassängerna i Lindesberg och Karlskoga flyttas från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen till Regionservice. För det fall ansvaret flyttas, kommer kostnaden inte längre att belasta hälso- och sjukvårdsnämnden.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM 2024-12-11
Förstudie bassängverksamhet, inklusive bilagor

Jonas Claesson

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälsa- och
sjukvårdsförvaltningen, Eva Åkesson Enelo och
Anna Ståhl

Sammanträdesdatum
2024-12-11

FöredragningsPM
Dnr: 24RS10885

Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Skickas till:

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen, ledning
HSF Område nära vård, ledning
HSF Område specialiserad vård, ledning
Regionservice, ledning